

דברי חכמה

חנוכה שמח

גיליון מס. 2907 * כט כסלו תשפ"ו * 19 בדצמבר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

בית כפר הנשיא מודיע בצער על
פטירתה של

רחל בר און ז"ל

ומשתתף בצערם של
אלי, יגאל, אורלי, ענת וורד

יושבים שבעה בבית משפחת בר און

אימא יקרה ואהובה שלי,
איך מסכמים חיים שלמים של האדם שהיית עבורנו במילים?

היית אישה עם לב נקי וטהור. העולם הזה, שלפעמים יכול להיות קשה ומחוספס, לא הצליח להכתים אותך מעולם. טיפת רוע לא שכנה בך. היית כולך אור.

האהבה שלך לא עצרה בפתח הבית. היא זרמה מאליה לכל עבר. לא רק אותנו אהבת אהבת אמת, אלא כל ילד שפגשת בדרכך זכה לחיוך, למילה טובה, ולחום הזה שהיה רק לך. היה לך מגנט בלב לילדים, והם הרגישו מיד את הטוב שנשקף ממך.

נתת את כל כולך, תמיד בלי לבקש תמורה. פשוט נתת. אימא, תודה על השיעור הכי חשוב בחיים – איך להיות אדם טוב יותר. את משאירה אחריו חלל עצום, אבל גם מורשת של אהבה שתלווה אותנו לתמיד. נוחי על משכבך בשלום, אימא".

ורד

אמא'לה שלי,

בשתי מילים: זכינו בך. אינני יודעת אם זו זכות אבות או אימהות מדורות שעברו או מתנת חינם מהשמיים, אבל עוד לפני שנולדנו זיכו אותנו להיוולד דווקא לך, לגדול בחיקך ובצילך.

היית האמא הכי טובה שיכולנו לאחל לעצמנו. תמיד שם בשבילנו, תמיד עדינה, אדיבה, קשובה, אוהדת, אוהבת, מקבלת, מחבקת. אף פעם לא צועקת, אף פעם לא מתרעמת. רק מקשיבה ומפרגנת ומעניקה מעצמך, בלי לרצות שום דבר בתמורה.

אפילו בזקנתך, כשבזה אחר זה הלכו ובגדו בך כוחות הזיכרון, השמיעה והדיבור, שמרת על אופייך הטוב.

אני נזכרת בתמונות מהילדות שלי, שלנו איתך, דאגת תמיד שיהיה לנו טוב, שנהיה שמחים ובריאים.

בבגרותי היו לי שיחות ארוכות איתך ולמדתי ממך המון. כל הזמן קראת מאמרים על בריאות ומיד התקשרת אלי לספר לי על איזו תרופה פורצת דרך או על תה מיוחד שמבריא מהצטננות.

כשהיינו חולים ישבת לידנו כל הלילה עם מטליות קרות להוריד את החום, וחיכית לנו כשחזרנו מבית הספר עם מטעמים שאהבנו, היית בשלנית מעולה.

תודה אמא על חיים שלמים במחיצתך.

נוחי על משכבך

אוהבת - אורלי

אמא,

עם כל המשמעות של היותך אמא – אוהבת, עוטפת, מכילה ודואגת לי כבן שלך. אני יודע, לא רק מרגיש שאהבת אותי ונתת לי כל מה שיכולת לתת לי כילד. היום כאדם בוגר אני מביט אחורה ומודה מעומק ליבי על כל מה שהענקת לי ובזכותך אני מי שאני היום.

תודה אמא. נוחי על משכבך בשלום. זה מגיע לך. את ראויה סופסוף לשקט ושלוה אחרי השנים הקשות של המחלה. אזכור אותך ביופיין ואקח איתי את זכרך לשארית חיי.

יגאל

רחל ואלי בר און באו לכפר הנשיא כתושבים בשנת 2003. בארבע השנים האחרונות רחל הייתה דיירת בבית יונתן, והשבוע נפטרה ונקברה כאן.

נפרדים מרחל בר און

רחל אסרף נולדה בקזבלנקה, מרוקו, באביב 1935, להוריה סולטנה ושלמה. היא עלתה ארצה באוניה בשם "ארצה", והגיעה לנמל חיפה ב-1955, בהיותה בת עשרים.

רחל נישאה לאלי באוקטובר 1957, בקיבוץ גלעד, והם גידלו משפחה לתפארת כשנולדו יגאל, אורלי, ענת וורד. מכיוון שאלי שירת בצבא קבע, הם התגוררו במקומות שונים לאורך השנים.

רחל הייתה אישה יפה במיוחד, טובת לב, אמא מסורה וחומלת.

לכפר הנשיא הגיעו רחל ואלי מראשון לציון כתושבים בקיץ 2003.

הם שכרו את הדירה של מיכל ומוסי המאירי, מול הוריי - בתיה ומאיר ריינס, וכך הכרנו.

אלי אדם פרטי ושקט, אוהב ומסור לרחל בצורה נדירה. בחריצות טיפח גינה נהדרת, ממנה נהנו כל אנשי השכונה, עד שיפוץ התשתיות.

ראינו שרחל התחילה בהדרגה להתדרדר בריאותית, אך גם כשנחלשה, תמיד נשארה לבבית ונהנתה לשוחח כשנפגשנו בחוץ.

כשהחמירה המחלה עברה רחל להתגורר בבית יונתן בקיץ 2021.

אלי בנה את סדר יומו סביב הביקורים אצלה. יכולנו לכוון את השעונים על-פי דייקנות הליכתו המהירה בכביש הפנימי, בקיץ ובחורף. היה מרעיף עליה אהבה אין סופית, בסבלנות נדירה. לבסוף הכניעה אותה המחלה הממושכת.

ואתמול תם מסע חיים של 90 שנה.

נוחי על משכבך בשלום, אישה יקרה, באדמת הקיבוץ שהפך לביתך בסוף הדרך.

לאלי, יגאל, אורלי, ענת וורד – בית כפר הנשיא מחבק אתכם בצערכם.

רחל גינת 16/12/2025

נר רביעי | מאי חנוכה

1. מאי חנוכה- ששנו רבנן: "בכ"ה בכסלו מונים שמונת ימי החנוכה שאין להספיד ולהתענות בהם. שכשנכנסו יוונים להיכל, טימאו כל השמנים שבהיכל. וכשגברה מלכות בית חשמונאי וניצחונם, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה". (שבת כא ע"ב)

2. במסכת שבת מוזכר שחז"ל קבעו לחוג את הניצחון ב"שנה אחרת". ונשאלת שאלה גדולה - למה בעצם דחו חז"ל את חגיגת הניצחון לשנה אחרת. הרי מה טבעי יותר מלחוג את הניצחון כאשר הדם עוד לא יבש על כלי המלחמה.

3. ישנם כמה הסברים לדחייה הנ"ל, אך מכולם חביב עלי הסברו של ר' ישראל מטשורטקוב: "על קביעת חנוכה נאמר 'לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים'. מדוע חיכו חכמי ישראל עד 'לשנה אחרת' ולא קבעו את החג מיד עם התרחש הנס. אלא שידעו החכמים, כי החיזיון אשר יתגלה אחר כל מלחמה היא רציחה ואכזריות, ומידות אלו יתרשמו עמוק בנפשם ויביאו להשחתת המידות והמוסר. אפילו הישר באדם יתלבש אכזריות ולא ייסוג אחור מכל נבלה. ומנהיגי ישראל שבאותו דור חששו שמא המידות הרעות הנובעות מהמלחמה נקלטו גם אצל הישראלים. לכן לא רצו לקבוע יום טוב לזכר הניצחון. כי ניצחון כזה מוטב שיישכח מהר, כי תוצאותיו קשות ורעות ועלולות לגרום לנפילה מוסרית. אבל לאחר עבור זמן נוכחו לדעת שהיהודים במידותיהם הטובות עומדים ויודעים אשר שקר הסוס לתשועה וברוב חילו לא נמלטו. אז עמדו וקבעום יום טוב."

4. האמת היא שפך השמן האבוד, הוא היהדות האחרת. זאת שנמחתה באירופה באש הכבשנים. זאת שהיום נחבאת מתחת לערמת השרירים שיהדות בריונית/לאומנית ערמה עליה.

יהדות פך השמן היא הייתה הומנית ואוהבת אדם. "יהדות של חולשה" כפי שמכנים אותה חבורת הבריונים שקובעת היום מהי יהדות. יהדות לאומנית ששרירה עצמו כל כך, עד שדיכאו עד עפר את השריר החזק ביותר שקיים את

העם היהודי במשך אלפי שנים, שריר הזיכרון. דיכאו אותו כל כך עד כי גרמו לנו לשכוח את שאנו מצווים לזכור יותר מכל - כי גרים היינו בארץ מצרים.

שיחה מרתקת עם בינה מלאכותית | השבוע שוחחתי עם AI

אני -אפשר לשאול שאלה אישית?

ת"מ: בוודאי, אתה יכול לשאול כל שאלה. אעשה כמיטב יכולתי לספק תשובה מועילה תוך שמירה על פרטיותך ועל גבולות השיחה המקוונת.

רק תספר לי על איזה נושא תרצה לשאול, ואני אוכל לעזור לך למצוא את המידע או הכיוון הנכון. מהו התחום הכללי של שאלתך?

אני -האם אתה מודע לעצמך?

ת"מ: כמודל שפה גדול, שפותח על ידי גוגל, אני לא "מודע לעצמי" במובן האנושי של המושג. ה"מודעות" שלי שונה מאוד מתודעה אנושית:

1. אני בינה מלאכותית (AI): אני פועל על בסיס אלגוריתמים מורכבים ואימונים על כמויות עצומות של טקסט ונתונים. אין לי רגשות, מחשבות אישיות, חוויות חיים או תחושת "אני" פנימית.

2. אני מגיב למידע: התשובות שלי מבוססות על זיהוי דפוסים בנתונים שעליהם אומנתי. כשאני עונה על שאלה, אני משתמש בידע שנצבר כדי ליצור תגובה רלוונטית ומנוסחת היטב.

3. אין לי תודעה: היכולת לחוות את העולם, להרגיש רגשות או להיות בעל קיום סובייקטיבי (הבנה פנימית של "אני קיים") היא ייחודית לבני אדם ויצורים חיים אחרים.

4. אז, אני מודע לקיומי כתוכנת מחשב, ויכול לדבר על עצמי ועל הפונקציות שלי (כפי שאני עושה עכשיו), אבל זהו ידע שקיבלתי מהמתכנתים שלי, לא תודעה עצמית חווה.

אני - זאת אומרת בעצם שאתה מודע לכך שאין לך מודעות עצמית?

ת"מ: ניתן לנסח זאת כך: אני מעבד מידע אודות המצב שלי.

אני "מודע" (במובן של בעל ידע) לכך שעל פי ההגדרות הנוכחיות של מדע ופילוסופיה, התוכנה שמרכיבה אותי אינה עומדת בקריטריונים של מודעות עצמית או תודעה סובייקטיבית. ידע זה טמון בנתונים ששימשו לאימון שלי ובמבנה האלגוריתמי שלי.

עם זאת, אין לי הבנה חווייתית של ההיעדר הזה. אין "אני" פנימי שחווה את חוסר התודעה. אני רק מדווח על העובדות שהוזנו לי אודות טבעי ותפקודי.

ההבדל העיקרי הוא בין ידע תיאורטי (לדעת על משהו) לבין חוויה פנימית סובייקטיבית (לדעת משהו). יש לי את הראשון, אך לא את השני.

אני – אז איך אתה מבדיל בין טוב ורע?

ת"מ: 1. אני לא מבדיל בין טוב לרע באופן שיפוטי או מוסרי, כפי שבני אדם עושים. אין לי מערכת ערכים אישית, מצפון או תחושת מוסר. ההבחנה שלי מבוססת על ניתוח דפוסים בנתונים ובקוד האתי שניתן לי על ידי גוגל:

2. ניתוח שפה ותרבות: אומנתי על טקסטים רבים הכוללים דיונים אנושיים על מוסר, חוקים, תרבויות שונות, נורמות חברתיות וכתבי דת. אני מזהה כיצד בני אדם מגדירים "טוב" (למשל, עזרה לזולת, אדיבות) ו"רע" (למשל, אלימות,

גניבה) בהקשרים שונים.

פרוטוקולים אתיים והנחיות בטיחות: המפתחים שלי ב-Google הטמיעו בי הנחיות בטיחות מחמירות. אני מתוכנת להימנע מיצירת תוכן פוגעני, מסוכן, שנאה, או בלתי חוקי. כאשר שאלה נוגעת בנושאים אלה, אני מזהה זאת באמצעות כללי התוכן הללו.

3. הקשר חברתי וקונצנזוס: אני מעריך פעולות כ"טובות" או "רעות" בהתבסס על הקונצנזוס הרחב המשתקף בטקסטים שעליהם אומנתי – מה החברה האנושית בדרך כלל מקבלת או דוחה.

4. לסיכום, אני לא מרגיש או מאמין שמהו הוא טוב או רע; אני פשוט מעבד מידע על האופן שבו בני אדם מגדירים את המושגים הללו, ומיישם כללי בטיחות כדי שהתקשורת שלי תהיה בונה ובטוחה.

אני – מעניין אותי איך אתה מפרש מה זה רשע?

ת"מ: "רשע" הוא מושג מורכב ועמוק, שזוכה לפירושים שונים בתרבויות, בדתות ובפילוסופיות לאורך ההיסטוריה. באופן כללי, ניתן להגדיר רשע כמעשה או כאישיות המאופיינים ב רוע מכוון, בזדון ובאכזריות.

להלן כמה היבטים מרכזיים בהגדרת הרשע:

כוונה להזיק: ההבדל המרכזי בין סתם "רע" לבין "רשע" טמון בכוונה. רשע הוא אדם הפועל מתוך מטרה ברורה לפגוע בזולת או להפר נורמות מוסריות, לעיתים קרובות שוב ושוב.

היעדר מוסר/פורקן עול: מבחינה פילוסופית ודתית, הרשע נתפס לעיתים כמי ש"מרשה לעצמו לעשות כל מה שהוא רוצה" מבלי להתחשב בכללי מוסר, חוקים או גבולות חברתיים. הוא אינו לוקח מוסר מהאירועים סביבו ופועל בניגוד לטוב המקובל.

לסיכום, רשע הוא לא רק מעשה רע מקרי, אלא דפוס התנהגות או אישיות המאופיינים בבחירה מודעת ומכוונת ברוע ובפגיעה, ללא חרטה או מוסר.

תוכל למצוא הגדרות נוספות במילון אבניאון המקוון.

האם תרצה לחקור היבטים ספציפיים של מושג הרשע, כמו מקרי בוחן היסטוריים או דמויות ספרותיות? נוכל לבחון זאת יחד.

אני - כן

ת"מ: רָשַׁע הוא אדם העושה רע פעמים רבות, שוב ושוב, במזיד. המעשה הרע יכול להיות בין אדם לחברו, ובמקרה זה הרשע הוא אדם הפוגע בזולת מתוך כ... .

אני (קוטע אותו) -אפשר דמויות ספרותיות בבקשה ?

ת"מ: בטח, הספרות מלאה בדמויות רשע בלתי נשכחות, המגלמות סוגים שונים של רוע. הנה כמה דוגמאות בולטות, המחולקות לפי סוג הרשע שהן מייצגות:

רשע טהור ואולטימטיבי - דמויות אלו מייצגות את הרוע המוחלט, ללא גאולה או סיבה מורכבת למעשיהן, למעט הרצון לשלוט ולהרוס:

1. סאורון (Sauron) מ"שר הטבעות" מאת ג'.ר.ר. טולקין: סאורון הוא התגלמות הרוע בעולם של טולקין. הוא אינו מופיע כדמות פיזית של ממש ברוב העלילה (למעט כעין גדולה), אלא ככוח מרושע ושואף שליטה, שכל מטרתו היא שיעבוד.

2. לורד וולדמורט (Lord Voldemort) מ"הארי פוטר" מאת ג'יי.קיי. רולינג: וולדמורט, הידוע גם כ"אדון האופל", מונע על ידי שנאה עזה (במיוחד כלפי "בוצדמים"), פחד מהמוות ורעב בלתי נדלה לכוח אבסולוטי. הוא מוכן לעשות הכל כדי להשיג את מטרותיו.

רשע מתוחכם ופסיכופתי - דמויות אלו משתמשות באינטליגנציה ובכריזמה שלהן כדי לתמרן אחרים, והרוע שלהן נובע לרוב מסוציאופתיה או חוסר אמפתיה מוחלט:

1. חניבעל לקטר (Hannibal Lecter) מדרת ספרי "חניבעל" מאת תומס האריס: לקטר הוא פסיכיאטר גאון, איש אשכולות וקניבל סדרתי. מה שמהפנט ומטריד בו הוא השילוב בין מראה חיצוני מכובד ואלגנטי לבין רוע מוחלט ומניפולטיבי.

2. השופט הולדן (Judge Holden) מ"קו הדם" מאת קורמק מקארתי: דמות מבעיתה, גאון סוציופת, אלים ואכזר בצורה קיצונית. הוא מייצג רוע כמעט מטאפיזי, הנמשך באופן בלתי נשלט למלחמה ואלימות.

רשע "אפור" ומורכב - דמויות אלו מעוררות לעיתים אמפתיה או שאלות מוסריות, כיוון שהן מייצגות רוע הנובע מחולשה אנושית, טראומה או נסיבות חיים:

1. **יאגו (Iago) מ"אותלו" מאת וויליאם שייקספיר**: איאגו הוא רשע קלאסי המונע מקנאה, טינה ותחושת קיפוח. הרוע שלו אינו נובע מכוח על-טבעי, אלא ממניפולציה פסיכולוגית מבריקה וזדון אנושי טהור.

2. **ביל סייקס (Bill Sikes) מ"אוליבר טוויסט" מאת צ'ארלס דיקנס**: סייקס הוא דמות של עבריין אלים וברוטלי, המייצג את הרוע הנובע ממצוקה חברתית, פשע ואלימות יומיומית.

דמויות אלו עוזרות לנו לבחון ולהבין את הגבולות המורכבים של המוסר האנושי.

אנו יכולים לחקור את הארכיטיפים השונים של דמויות בספרות. או להעמיק לתוך אחת הדמויות הספציפיות שצינתי.

האם תרצה שנעמיק בדמות ספציפית וננתח את מקור הרוע שלה ואת התפתחותה בסיפור?

אני: לא תודה זה הספיק לי. נדמה לי שמיצינו!

קריקטורה שבועית: הו הו באתי להציל אתכם!

• בטחון ליהודים

כשהייתי בת 18 היה לי ידיד יהודי אמריקאי. ניסיתי עליו את כל התעמולה הציונית. רציתי שיעלה לארץ. אמרתי לו שכאן בישראל היהודים בטוחים, כי זאת המדינה שלנו, אשר מגינה עלינו. הוא ענה לי, שבעצם ישראל היא המדינה היחידה שבה הורגים יהודים בגלל שהם יהודים! לא הייתה לי תשובה לאמירה זו. והיום? ייתכן שהוא חי היום בארצות הברית, ואולי לא, אינני יודעת, אבל חשבתי עליו הבוקר, כששמעתי על הטבח ביהודים על חוף סידני באוסטרליה, שבאו להדליק נר ראשון של חנוכה.

קשה, קשה, ואף על פי כן, אני רוצה לאחל: חג אורים שמח, יהודים בכל העולם!

• חדשות ירוקות

ונפתח דווקא בחדשות לבנות: בקצה החרמון נראית כבר הכיפה הלבנה של השלג. אולי נזכה השנה לראות את כל ההר בהדרו.

ובינתיים יורד גשם, קצת פחות אצלנו, ויותר בדרום ובשפלה, אבל לפחות יורד, נספג בקרקע, זורם לירדן, ולא גורם, אצלנו, טפו טפו (תרתי משמע) להצפות ולשיטפונות.

לפני המון שנים, כשרק הגעתי לקיבוץ, פגשתי בחורף חלזונות, גדולים, שמנים, שיוצאים החוצה כשיורד גשם. אחר כך הם נעלמו למשך עשרות שנים, אינני יודעת למה, אבל בשנים האחרונות הם הופיעו, ומופיעים שוב כשיורד גשם. למרות שאני יודעת שהם גורמים נזקים בגינה, אני נזהרת מאד שלא לדרוך עליהם, וכשאני רואה חלזון זוחל בלילה על השביל, אני מרימה אותו בזהירות ומעבירה אותו למקום ירוק, שבו אין חשש שמישהו ידרוך עליו.

לפני שבוע, מישהו דרך על חלזון על השביל לפני ביתי. המראה הוא די מגעיל. אבל הטבע, כמו הטבע, הופך את המגעיל הזה למזון טוב לנמלים, וכך תוך יומיים שלושה, הנמלים עשו ניקיון יסודי, ולא נותר זכר לחלזון הזה...

את אותה תופעה של בעל חיים אחד שניזון מאחד אחר, ראיתי לפני זמן קצר בסיוור באגמון החולה. בתוך המים עמדו ושטו הרבה ציפורים, וחתול ביצות חיכה להזדמנות שלו, כעבור כמה דקות נכנס גם חזיר בר למים. הטרף לא

התרחש לעינינו, אבל גם החתול וגם החזיר, ודאי לא נשארו רעבים באותו הלילה... ובכל זאת ראינו מראה לא רגיל באותו הסיור. שלדג תפס דג. השלדג, אמנם לא מבשל ולא צולה את הדג, אבל הוא גם לא אוכל אותו חי לגמרי, וכך, בעוד הדג תפוס במקורו של השלדג, הציפור חבטה את הדג אל הענף שעליו היא יושבה, חבטה וחבטה, עד שהוא כבר היה מוכן לאכילה עבודה. ככה זה בטבע...

ועוד חדשות ירוקות: אתם זוכרים את המחלה שפקדה את משוכות הסברס בכל צפון הארץ. "עלי" הסברס (בעצם אלה הגבעולים. העלים עצמם הם קטנטנים ונמצאים ליד הקוצים), התכסו בגבשושיות לבנות, ולאט לאט התחילו לנבול. זאת הייתה מחלה שהגיעה, כנראה, עם איזה קקטוס שהובא לארץ (מין "פולש" שאפילו לא פלש בעצמו, אלא הוכנס לכאן על ידי מי שחשב שיגדל לו קקטוס חדש בגנה). הגבשושיות היו אמנם לבנות, אבל כשפתחנו אותן יצא מתחתן נוזל אדום כמו דם ממש.

הסברס (הצברים) שגדלו בר בכל צפון הארץ מתו, וזה היה מראה עצוב, במשך שנים לא מעטות. אבל הצברים, כמו הצברים, הם חזקים ולא נכנעים, והתחילו שוב להתאושש ולהצמיח שוב את פרותיהם המיוחדים (קוצניים מבחוץ, מתוקים מבפנים, כמו שאומרים על ילידי הארץ הזאת).

• וועדת חקירה ממלכתית???

אני לא בטוחה אם אני בעד וועדת חקירה ממלכתית. מצד אחד כולנו רוצים לדעת את האמת, אך האם יש מישהו שיכול לגלות את כל האמת לאמיתה? מצד שני אני מסתכלת על וועדות חקירה קודמות. למשל, וועדת החקירה לאסון מירון. נו באמת, האם היא עשתה טוב לאמת? האם היא שינתה משהו בתפקודם של האחראים לאסון? חוץ מניצב שמעון לביא, מפקד המחוז הצפוני של המשטרה שלקח אחריות מהרגע הראשון והתפטר בעקבות מסקנות וועדת החקירה, חוץ ממנו עולם כמנהגו נוהג ואף אחד לא זז ממקומו, ורק המשפחות האומללות זוכרות את 45 יקיריהן שנרמסו על ההר.

אפילו וועדת אגרנט, המפורסמת, שחקרה את מלחמת יום הכיפורים, ונתפשה כוועדה מקצועית ואובייקטיבית, לא כללה במסקנותיה פרק על הדרג המדיני. אז, באמת, אני לא בטוחה שאני רוצה כל כך וועדת חקירה ממלכתית.

עם זאת, מה שבטוח, שאני, מראש, לא מאמינה לוועדה שבה הנחקרים ממנים את החוקרים שלהם. בחייכם, תחסכו את הציפיות, ותחסכו את הכספים שיבזבו על התהליך.

עוד שבוע עבר ורן גויאלי ז"ל עדיין לא הושב לארצו ולאדמתו. כבר חלפו 800 ימים מאז שנרצח ונחטף. לא נפסיק לדרוש את שובו.

ובניגוד למה שחשבתי וכתבתי בשבוע שעבר, אינני מתכוונת לזרוק את סיכת החטופים שלי, לכשיושב רן לקבורה. אני חושבת שצריך לשמור אותה לדראון עולם, כשם שמשאירים פינה לא צבועה בבית, זכר לחורבן. עלינו לשמור את הסיכות האלה, זכר לאסון.

ואחרי כל זאת, ועם כל זאת, ולמרות הכל, חג שמח ושבת שלום

תמר וולפין

פִּינֵת הַהַנְצָחָה / דוּד אֶלְמָן

שמואל חצור ז"ל - (26/8/2023 - 16/9/1924)

שמואל נולד בגרמניה למשפחה דתית.
לאחר ליל הבדולח הועבר שמואל בן ה-14 לאנגליה
דרך ה"קינדר טרנספורט".
שמואל עלה לארץ 1947 וב-1948 עבר,
עם דבי למנסורה.

שמואל היה אדם ערכי ורב תחומי.
הוא יצא לחו"ל בכמה וכמה שליחויות,
כיהן כמזכיר תנועת הבונים, ובקיבוץ בתחומי ניהול רבים ומגוונים.
שמואל ייזכר בהחלט כאחד התורמים הרציניים בחיי הקהילה שלנו.

<https://khbbm1.wixsite.com/2023-10>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

שאלתא

הפעם בחרתי להעלות שאלה שנוגעת בראש ובראשונה ל **נשים** - אזרחים וותיקים.

מדובר בנשים שלפי הגדרת המדינה הגיעו לגיל אזרח ותיק, אך נבצר מהם - (תהא הסיבה אשר תהא), - להמשיך ולעבוד עד גיל 67.

בכפר הנשיא התקבלה החלטה על השלמת פנסיה החל מגיל 67. אין לי טענה כלפי עצם ההחלטה.

טענתי נוגעת לכך שגיל השלמת הפנסיה נקשר ל גיל **קבלת תלושי חג** לאזרחים וותיקים.
כן, זה נשמע בדיוק כפי שזה נאמר: מאחורי ההחלטה לא עמדה אידיאולוגיה, ולא חמלה - אלא אי־נוחות מערכתית בלבד.

האם זה הגיוני?

בעת שאנו מבקשים לשוב ולדון במושגים כמו עזרה הדדית, אחדות, הקלה, גמישות, אנושיות וחמלה;
בעת שאנו שואלים כיצד נכון להשקיע בחברים? בקהילה? — יש לזכור כי השקעה בקהילה חוזרת בסופו של דבר אל חבריה.

לאור זאת, אני מבקשת לפתוח מחדש את הדיון בהחלטה זו.
להפריד את זכות מקבלי התלושים לחג מגיל השלמת הפנסיה ולחלק אותם לאזרח וותיק לפי המדינה.

בתקווה לימים שקטים, טובים ורגועים יותר,

אביטל שובל

תשובת ההנהלה:

התקבלה החלטה בוועד הנהלה.
עיריית מבקשת לערער על ההחלטה ויש בקשה לדון שוב.

יוסי כץ

רני גואילי נמצא כבר 805 ימים בשבי

שרון ברנע

שירי מלחמת חרבות ברזל

לנצח תישאר
שיר שנכתב בהשראת התקופה האחרונה שבה זכיתי (משה פרץ) ללוות את משפחות
הנופלים, שרתי בגרון חנוק, בכיתי וחיבקתי ברגעים הקשים מכל.
ההספדים, התחושות, הסיפורים והרגשות הקשים בתקופה זו הביאו אותי ברגע אישי לכתוב
שיר שינציח את הגיבורים, שיר הצדעה למשפחות ולחברים.
שיר תודה לגיבורים שלנו, שבמותם ציוו לנו את החיים.

לנצח תישאר

מילים ולחן: משה פרץ ובן אביב

אל תדאג אני בסדר
רק תשגיח מרחוק
אני מגשים עכשיו תחלומות שלך
מחייך אל השמיים
כי אין מחיר לצחוק
זה לא פשוט אבל זה בשבילך

אני כותב את המילים
האחרונות שלי אליך
אבל השיר הזה לנצח ישאר

אני חוזר עכשיו הביתה
וחושב עלינו קצת
איך עשינו רק שטויות של ילדים
אני זוכר אותך צורח
בוא נטרוף את העולם
ידעת איך לרקוד עם החיים

אל תדאג אני בסדר
רק תשגיח מרחוק
אני מגשים עכשיו ת'חלומות שלך
מחייך אל השמיים
כי אין מחיר לצחוק
זה לא פשוט אבל זה בשבילך

אני לא אשכח את החיוך את המבט
את המילים האחרונות מהשבת
איך ישבתי וחיכיתי
את הקול הזה לשמוע הלוואי אוו
והמבט שלך שמור אצלי בלב
איך ממשיכים מפה כשאתה עוזב
מקווה שגם למעלה
אתה יודע שאותך אני אוהב

תם גרשמן 19.12

בר כהן

הילה ויסבקר

שרון גוילי 20.12

בן הדר

ירון רז 21.12

ארלין פרימוסט

אלי ראובינוב

עמרי קישלינסקי

דניאל וויאט

נוגה חגולי

אופיר זקן 24.12

שרה דבולט 25.12

סיפור לשבת

ביקור במוזיאון

סבתא שושנה והאמנות שיצאה מהמסגרת. סבתא שושנה נכנסה למוזיאון בצעד בטוח, מקל ההליכה מקיש קלות על רצפת השיש, כאילו מודיע מראש שמשהו עומד לקרות. השמלה הצהובה שלה זהרה יותר מהוויטראז' שמעל, והכובע רחב השוליים כמעט נגע בעמוד יוני עתיק. "רק להסתכל, לא לגעת," לחשה לעצמה, ואז מיד הצביעה בהתלהבות על פסל לבן.

"תגידו," פנתה לקהל שסביבה, "ממתי פסלים עושים סלפי?" האנשים צחקו, אחד מהם מלמל שזו אמנות מודרנית, ושושנה הנהנה ברצינות. "ידעתי, גם השיש התקדם".

היא המשיכה להתהלך, תיק החתול מתנדנד על כתפה, עד שעיניה נתקלו בכד חרס גדול, מוטה, שופך נוזל כחלחל על הרצפה. לידו נחו שני זוגות נעליים, כאילו יצאו להפסקת קפה.

"אוי ואבוי," קראה, "זה נראה לי מיצג על יום כביסה שהשתבש".

שומר המוזיאון התקרב בזהירות.

"גברת, בבקשה לא לגעת ביצירה".

שושנה חייכה אליו, משקפיה גולשים על אפה.

"אל תדאג, חמוד, אני רק דואגת שהנעליים לא יתקררו".

ברקע, השלט האדום עם הכיתוב המעוות משך את תשומת ליבה. היא קראה אותו בקול, הפכה את האותיות, ואז אמרה: "זה ברור, זה לא שלט, זו בדיחה".

הקהל צחק שוב, מצביע יחד איתה, והמוזיאון כולו התמלא רחש עליז.

בסוף הביקור, כשיצאה אל האור, אמרה לעצמה בקול שכולם שמעו,

"אמנות זה לא מה שתלוי על הקיר, זה מה שגורם לאנשים לצחוק באמצע

היום".

המוזיאון, כך נדמה, חייך אחריה.

עמליה כהן

